

BILAG 3

Muligheder for nye samarbejdsmuligheder mellem Professionshøjskolen Absalon og Slagelse Kommune

Samarbejde om at styrke udvikling og praktikopgaven på skoler i Slagelse Kommune

Slagelse Kommunes skolevæsen er mangfoldigt: lige fra den lille landsbyskole, der indgår i tæt samarbejde med den nærliggende daginstitution, til den store flersporede skole, der har et tæt samarbejde med de omkringliggende uddannelsesinstitutioner. Der findes skoler med talentlinjer i idræt, kunst og erhverv, og idrætscertificerede skoler, der har bevægelse som en fast del af hverdagen på tværs af fagene. Derudover er stadigt flere skoler hjemsted for de såkaldte mellemformer, hvor elever med specialiserede behov får mulighed for at blive på distriktsskolen i et inkluderende tilbud, der forener dagbehandling, specialundervisning og almenundervisning.

Allerede nu oplever Slagelse Kommune, at nogle praktikskoler er kendetegnet ved en stor innovationsparathed og villighed til at ændre praksis, fx ved at stille særlige undervisningsmuligheder til rådighed for elever og praktikstuderende. Dette potentiale kunne opdyrkes yderligere ved at Slagelse kommune udpegede skoler til at være udviklingsskoler.

Hvordan bliver man certificeret udviklingsskole?

Slagelse Kommune og Professionshøjskolen Absalon kunne i et samarbejde officielt udpegede innovationsparate grundskoler til at være *certificerede udviklingsskoler*. "Attesten" kunne opnås, når skolens levede op til specifikke krav [profil]. Partnerskabsskoler før/under/efter læreruddannelse: mulighed for med styrket samarbejde at skabe godt skolevæsen + bedre uddannelse. Synergi. Følge studerende til dørs i samarbejde med en skole.

Foreløbige forslag til krav (forpligtelser) til skolerne for at opnå titlen certificeret udviklingsskole:

- En høj andel af uddannede praktiklærere på skolerne
- En synlig tovholder der samarbejder med kontaktperson på Absalon.
- En hverdagskultur, der kan rumme nytænkning og innovation, fx med overskud til undersøgelser og prøvehandling i klasserne
- Interesserede i samarbejde, så lærerne på skolen og undervisere fra Absalon samarbejder om eksempelvis forsknings- og udviklingsprojekter

Skolerne kunne brande sig udadtil som certificeret udviklingsskole, og være platform for prøvehandling og piloteksperimenter, der fx kunne:

- Give særligt gode rammer for praktik og praktikanter, praksissamarbejder og forsknings- og udviklingsprojekter.
- Knytte praktikanter og undervisere fra Professionshøjskolen Absalon tættere til skolens medarbejdere, med tanke på gensidig udveksling og udvikling.
- Løse lokale udfordringer gennem et samarbejde mellem Absalons forsknings- og udviklingsmiljø og lærerne på skolen.
- Give plads til pædagogisk innovation. Fx udvikling af koncepter med henblik på en større udbredelse på andre skoler.

Særlige samarbejder for certificerede udviklingsskoler

Stærkere kompetencer i dansk og matematik

Fokus på at skabe bedre kompetencer i dansk og matematik (for mange for dårlige efter 9. klasse) – samarbejde om intensiveret indsats – fx mellemformerne kan løfte. Udvikle læreruddannelsen, så den er rustet til flere former. Lave skole på en ny måde

Et udvidet samarbejde om bachelorprojektet

Slagelse Kommune og Professionshøjskolen Absalon kunne indgå et tæt samarbejde, hvor studerende laver undersøgelser på udviklingsskoler i forbindelse med bachelorarbejdet. I den nuværende læreruddannelse (bekendtgørelsen fra 2013) udgør bachelorprojektet 20 ECTS. Det er forventningen, at bachelorprojektet i den nye bekendtgørelse, som forventeligt træder i kraft sommeren 2022, at bachelorprojektet vil udgøre 10 ECTS, men at de pædagogiske basisfag (som udgør ca. 70 ECTS-point) systematisk vil opbygge de studerendes kompetencer til at gennemføre et bachelorprojekt (fx undersøgelseskompetencer).

Et udvidet samarbejde om en stærk profil

Visse skoler i Slagelse Kommune har allerede en stærk profil med fx mellemformer og idræts-certificering.

Uddannelse af flere praktiklærere

Kvaliteten af dimittenderne er bl.a. afhængig af kvaliteten af de studerendes praktik. På mange skoler og i mange kommuner er der få praktiklærere med formelle praktiklærerkompetencer. Slagelse Kommune vil i samarbejde med Professionshøjskolen Absalon lave en plan for kompetenceudvikling af praktiklærere via praktiklæreruddannelsen, Praktiklæreruddannelsen er en diplomuddannelse på 10 ECTS-point, som Absalon kunne udbyde på Campus Slagelse.

Tre forslag om samarbejde med at tiltrække og fastholde nye lærere

Nyuddannede lærere har ofte behov for at blive klædt bedre på til deres første job i skolen. Når man spørger skoleledere (via aftagerundersøgelser) bliver det tydeligt, at lederne især efterlyser at dimittenderne mestrer relationsarbejdet med forældrene, konfliktløsning og klasserumsledelse samt arbejdet med inklusion (se fx Lærerkommissionen, 2019).

Lærerkommissionen beskriver desuden at:

- kun lidt over halvdelen af de nyuddannede lærere er omfattet af særlige initiativer for nyuddannede.
- 14,4 pct. af lærere i den yngste aldersgruppe (25-29-årige) forlader årligt folkeskolen.

Brobygningsarbejdet kan styrkes gennem certificerede udviklingsskoler, men Slagelse Kommune ønsker desuden, at overgang fra uddannelse til første job er et særligt fokusområde i kommunen. Udgangspunktet for dette arbejde kunne eksempelvis være:

Forslag A: Videndelingsfora

Systematisk understøttelse af videndelingsfora for eksempelvis nyuddannede mentorer og skoleledere, fx vidensudveksling om praksiserfaringer, nyeforskning- og udvikling på området.

Forslag B: Netværk for nyuddannede

Etablering og understøttelse af netværk for nyuddannede lærere (og evt. mentorer) ansat i Slagelse Kommune

Forslag C: Diplomuddannelse for mentorer til fastholdelse af nyuddannede

Etablering af en særlig diplomuddannelse for mentorer der skal hjælpe nyuddannede godt i gang med deres første ansættelse som folkeskolelærere.

Til orientering oplyser Professionshøjskolen Absalon, at de pt. er en del af en national ansøgning til A. P. Møllerfonden med fokus på fastholdelse af lærere og støtte til læreres første tid i skolen. Hvis dette projekt bliver støttet, vil Absalon kunne inddrage disse erfaringer i arbejdet.

Bilag 1: Uddybning af praksissamarbejdet

Uddrag fra notat af den nationale faggruppe for praktik (2016, s. 9-11). [Link til fuldt notat her: LINK.](#)

Formålet med praksissamarbejdet

Formålet med praksissamarbejde er, at skolerne/lærerne gennem deltagelse i samarbejdet

- får mulighed for sparring i deres videreudvikling, hvor lærerne er i dialog om og begrundet valg mht. faglige og didaktiske refleksioner over egen undervisning
- har mulighed for at skabe faglige netværk med læreruddannelsen og tænker praksissamarbejde og læreruddannelsens forsknings- og udviklingsarbejde ind i skolens udvikling
- kan lade sig inspirere af undervisningsformer, materialevalg, teorigrundlag fra læreruddannelsens aktører
- får mange perspektiver på undervisningen i skolen
- får mulighed for at observere deres klasser i nye undervisningssammenhænge og med andre aktører (studerende)
- får mulighed for feedback/-forward i refleksive samtaler med studerende og undervisere fra læreruddannelsen
- får mulighed for at kompetenceudvikle og kvalificere lærerne til skoleudvikling, pædagogisk udvikling og egen undervisning
- får mulighed for indsigt i den nyeste pædagogiske og didaktiske forskning

Formålet med praksissamarbejde er, at kommunerne gennem deltagelse i samarbejdet

- får mulighed for videndeling og sparring med professionshøjskolerne
- udvikler samarbejdet og skaber nye samarbejdsrelationer
- får kendskab til og indgår i et samarbejde om forsknings- og udviklingsprojekter

- giver studerende mulighed for samarbejde om indsamling af empiri til bachelorprojekter
- får anledning til at arbejde med evidens og kravene i skolereformen
- får et tilbud om ny orientering, fx om forskning

Flere skoler fremhæver eksempler på, at elevernes læringsudbytte udvides, når de er med i et praksissamarbejde mellem skole og læreruddannelse.

- Studerende kan i grupper sidde med få elever og have et andet blik på elevernes læring end klassens lærere.
- Eleverne vil møde forskellige lærertyper, som de kan spejle sig i, og som kan medvirke til, at de bliver mere robuste, fleksible og omstillingsparate. Flere voksne/unge mennesker kan give eleverne mulighed for at danne nye relationer og være med til at bryde den sociale arv.

Formålet med praksissamarbejde er, at de studerende gennem deltagelse i samarbejdet

- udvikler deres professionskompetencer i autentiske læringsmiljøer
- videreudvikler deres (fag)didaktiske kompetencer ved konkrete og praksisnære erfaringer med skole, fag og elever
- har mulighed for at bearbejde og analysere (egne) gennemførte undervisningsforløb og lade det indgå i studieprodukter i uddannelsen
- får indsigt i sammenhænge og udfordringer mellem fag i uddannelsen og en skolevirkelighed

Formålet med praksissamarbejde er, at UC-underviserne gennem deltagelse i samarbejdet får indsigt i sammenhænge og udfordringer mellem fag i uddannelsen og en skolevirkelighed

- opdateres og vedligeholder kontakt til og indsigt i praksisfeltet
- styrker og kvalificerer deres tanker om udvikling af god læreruddannelse
- videreudvikler deres (fag)didaktiske kompetencer ved konkrete og praksisnære erfaringer med skole, fag og elever

Former for praksissamarbejde

Praksissamarbejde kan antage mange forskellige former. Nedenfor er angivet tre hovedkategorier inden for praksissamarbejde. Det kan både være en lærer i skolen, der tager initiativ til et praksissamarbejde, og det kan være nogle lærerstuderende og deres underviser, der 'efterspørger' en praksisarena at koble til teori fra uddannelsen.

Praksissamarbejde som undersøgelsesrum

- Observationer med fokus på professionsrelevante emner
- Interview som udgangspunkt for dialog og samarbejde
- Samarbejde om eksperimenterende og innovative forløb
- Elevtekster/Opgavebesvarelser som udgangspunkt for fælles analyse og strategier for feedback
- Cases fra praksis i skolen
- Professionsfaglige fokusområder illustreret i billeder og lyd

Praksissamarbejde om forsknings- og udviklingsprojekter

- Samarbejde, som bidrager til eksisterende forsknings- og udviklingsprojekter
- Samarbejde, som udvikles i et forsknings- og udviklingsprojekt – iværksat af skolen, undervisere fra læreruddannelsen eller af studerende

Praksissamarbejde om konkrete forløb

Disse former kan enten gennemføres på skolen eller i enkelte tilfælde på læreruddannelsen.

- Tilrettelægge, gennemføre og evaluere fx forsøg i fysik, idrætsforløb, opningsworkshop i dansk eller afprøve digitale læremidler
- Indsamle elevtekster til analyse, vurdering og respons
- Formulere opgaver, introducere dem for eleverne, gennemføre og evaluere forløbet, dvs. deltagelse i hele processen
- Deltage i planlægning og gennemførelse af emneuger/-dage eller 'anderledes tilrettelagte dage'
- Den tidsmæssige ramme for praksissamarbejdet aftales mellem professionshøjskolerne og kommunerne/skolerne.